

Salvador Bernal: "Àlvar del Portillo va ser un gran conciliador"

En aquesta entrevista a Catalunya Cristiana l'autor del llibre "Álvaro del Portillo. Una semblança personal", Salvador Bernal, explica que el seu llibre no és exactament una biografia, sinó un recull d'experiències personals, i dóna detalls de la relació del futur beat amb Catalunya.

17/09/2014

El proper 27 de setembre a Madrid serà beatificat Mons. Àlvar del Portillo, successor de Josepmaria Escrivà de Balaguer al capdavant de l'Opus Dei. Tot coincidint amb la pujada als altars i amb el centenari del seu naixement, l'editorial Claret acaba de publicar el primer llibre en català sobre la seva figura: *Álvaro del Portillo. Una semblança personal*. És obra del periodista Salvador Bernal, fundador d'Acepresa, que va tenir ocasió de tractar personalment i de prop el nou beat.

Primer llibre en català sobre Àlvar del Portillo... Per què és tan important donar a conèixer la seva figura?

A les portes de la seva beatificació, gairebé és una obligació donar a conèixer la vida i el pensament d'una persona que l'Església considera i proclama model de vida cristiana. M'interessa especialment presentar

una època de la seva vida en la qual Àlvar roman ocult a l'ombra del fundador. Va ser la mà dreta, durant molts anys, de Josepmaria Escrivà de Balaguer. Era un home atentíssim, amb molta iniciativa, però situat voluntàriament en un segon pla. Fins i tot quan esdevé prelat de l'Opus Dei evita al màxim parlar d'ell mateix. Portava a més a l'ànima la passió per ajudar els altres, amb valentia i audàcia, sense respectes humans, exigent amb ell mateix i comprensiu amb els altres. Com li agradava servir! La seva gran virtut era la de servir passant ocult. També tenia un altre tret molt propi dels sants: endevinar els problemes dels altres, resoldre'ls i no passar factura.

Aquest llibre, que ara es publica en català, no és exactament una biografia...

Sento que, com a periodista, m'ha tocat obrir el foc. Per això ja l'any

1996 vaig escriure una gran crònica amb els meus records personals abans que els historiadors emprenguessin la tasca més biogràfica. Aquest llibre en català, que és una síntesi d'aquell primer, és un quadre amb els trets que més m'han cridat l'atenció en la vida d'Àlvar: la seva figura humana i espiritual.

Un aspecte poc conegut d'Àlvar del Portillo és la seva relació amb Catalunya.

La seva relació amb Catalunya es remunta a la postguerra, quan durant alguns mesos va ser a Olot com a oficial de l'exèrcit destinat, com enginyer que era, a reconstruir ponts. Però això va ser anecdòtic. Més tard, va donar molt de suport a tot l'inici de les grans iniciatives apostòliques de l'Opus Dei a Catalunya, moltes d'elles dedicades a la promoció social.

Quin paper va tenir en aquesta expansió l'abat Escarré?

L'amistat d'Àlvar del Portillo amb Escarré, que va començar a Montserrat durant la Setmana Santa del 1943 i va continuar sobretot a Roma, va ser important per frenar un moment de dificultat i maledicència de l'Opus Dei a Catalunya. En dir que es podia «ser sant enmig del món», va haver-hi gent que va creure que l'Opus Dei era una organització herètica. L'abat Escarré va tenir un paper arbitral i va esdevenir una peça clau per a la integració normal de l'activitat de l'Opus Dei a Catalunya. La seva intervenció va resultar decisiva. Va deixar clar que les crítiques que es feien a l'Opus Dei eren infundades i no responien a la realitat. És curiós, però la història ens diu que els ordes contemplatius sempre han tingut més facilitat per entendre què és l'Opus Dei.

És curiosa l'amistat entre Del Portillo i Escarré, aparentment tan diferents...

Podien tenir punts de vista diferents, però els unia el desig profund de seguir Jesucrist i prosseguir la seva tasca a l'Església. Si això està clar, l'entesa és fàcil. Això és una cosa que al Concili Vaticà II es va poder veure molt clar. Àlvar, que va exercir com a secretari d'una de les comissions del Vaticà II, va ser un gran conciliador i va aconseguir que postures molt enfrontades es resolguessin molt positivament.

Un dels seus grans èxits del futur beat va ser l'aprovació de l'Opus Dei com a prelatura personal. Com es va dur a terme aquest procés?

La figura de les prelatures personals s'institueix al Concili Vaticà II i responia bé a les necessitats de l'Opus Dei. La fórmula jurídica de la prelatura era el desig del fundador

que Àlvar va fer realitat. La clau de la prelatura és la conjuminació de clergats i laics per fer una tasca apostòlica a l'Església. Un sacerdot a l'Opus Dei no és més que un laic.

No devien faltar incomprendions en aquelles primeres dècades de l'Opus Dei...

En general, a la gent que fa el bé no se l'aplaudeix. En canvi, els errors acostumen a ser amplificats. Som així. Àlvar, però, ho va viure tot amb molta pau, sense donar-li gaire importància. Mai no veia mala voluntat en els altres. Alhora ell explicava que «Déu de vegades beneeix amb la creu». No obstant això, no va patir gaire la persecució humana. La creu li va arribar en forma de malalties. Però va continuar fent vida normal fins al dia que va morir.

«Doncs s'ofereix i ja està», solia dir entre les adversitats.

Vostè és periodista, ens donaria un titular que resumís la vida d'Àlvar del Portillo?

«Fer amable la veritat.» Aquest podria ser el lema de la seva vida, tant per a la vida pública com per a la privada, perquè ell era el mateix de sempre. Tenia una senzillesa i una capacitat d'acollida molt gran, i alhora va destacar tota la seva vida per una fidelitat molt gran a l'Església i a l'Opus Dei. Era l'home més aliè a dicotomies que he conegut. Era molt positiu i integrador.

Text íntegre de l'entrevista publicada a Catalunya Cristiana el 27 de juliol de 2014.

Samuel Gutiérrez

Catalunya Cristiana

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca/article/salvador-
bernal-alvaro-del-portillo-va-ser-un-
gran-conciliador/](https://dev.opusdei.org/ca/article/salvador-bernal-alvaro-del-portillo-va-ser-un-gran-conciliador/) (13/08/2025)